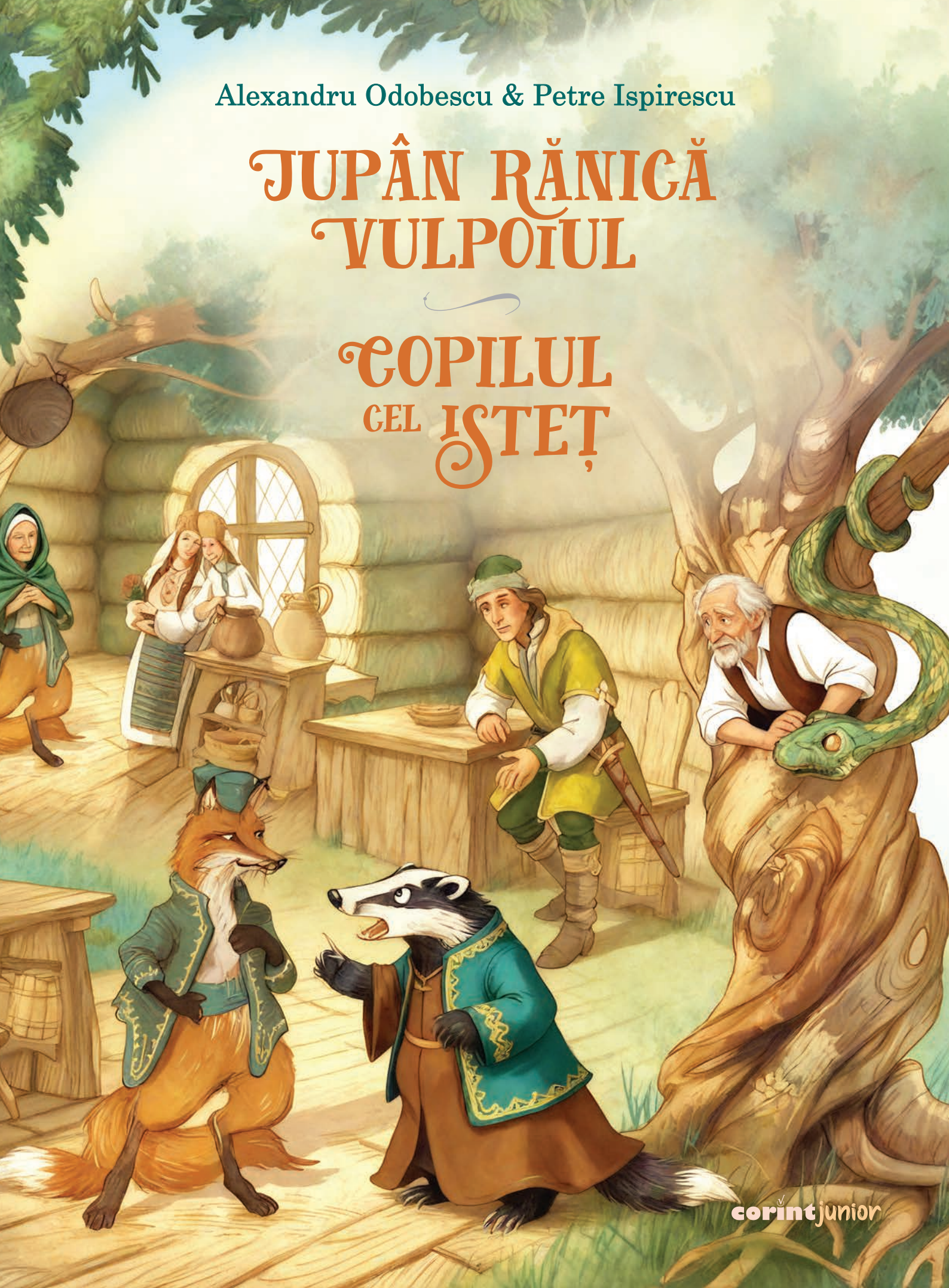

Alexandru Odobescu & Petre Ispirescu

JUPÂN RĂNICĂ VULPOIUL

COPILUL CEL ISTET

Alexandru Odobescu & Petre Ispirescu

JUPÂN RĂNICĂ VULPOIUL

COPILUL CEL ISTET,

ILUSTRĂȚII
DE
DIANA TIVU

corint[✓]junior

Jupân Rănică Vulpoiul

de Alexandru Odobescu

A fost odată
Ca niciodată;
Dacă n-ar fi,
Nu s-ar povesti...

...pe vremea când chiar și dobitoacele¹ ajungeau să se facă domni și boieri aici pe pământ... a fost un pui de leu, mândru și frumos, carele, fiind el din viță de domni, fiarele și lighioanele îl aleseră pe dânsul ca să fie peste ele mai mare, și de aceea îi și ziseră Leonilă împărat.

Aflând însă Leonilă împărat că dobitoacele nu trăiesc în bună pace unele cu altele și că cele mai tari jefuiesc pe cele mai slabe, fără măcar să ceară voie de la dânsul, el hotărî într-o zi să adune la sfat pe toți supușii săi, ca să le dea de știre cum că voiește cu tot dinadinsul ca lucrurile să meargă într-alt fel pe viitor. De aceea, îndată trimise peste tot locul porunci strașnice ca toți de acum înainte să aibă a trăi în cea mai bună înțelegere și ca să nu mai fie voie a se face cuiva vreo nedreptate, fără de știrea și de învoirea împărăției.

1. dobitoace — animale domestice, vite; mai rar, și animale sălbatice.

Totdeodată, porunci să cheme la curtea domnească tot neamul dobitocesc. Atunci veniră din toate părțile păsări, lighioane și fiare, animale de tot felul, care mai mari, care mai mici, și toate se închinară împăratului și îi mulțumiră din băierile inimei¹ pentru porunca înțeleaptă ce dedese. Dar pe când toate căpeteniile dobitocești se adunase la curtea împărătească ca să știe sfat, deodată se lăți vestea cum că unul numai dintre fruntași lipsea și că acela cu nici un preț nu voiește să vină.

Acesta era chiar jupân Rănică Vulpoiul, lighioană vicleană și pricepută. Lesne înțeleseră toți pentru ce nu cuteza să-și arate fața dinaintea împăratului; căci pretutindeni erau cunoscute multe mișelii² ce el făcuse, călcând și puind pe tot minutul la uitare poruncile date de stăpânire. Și adevărul era că toate dobitoacele veniseră cu câte o plângere împotriva lui, afară numai de buna lui rudă, vătaful³ Bursucel.

1. din băierile inimii—din tot sufletul.

2. mișelie—faptă rea, ticăloșie.

3. vătaf—(arh.) supraveghetorul slugilor de la curtea unui boier.

Mai întâi ieși cu jalbă¹ vornicul² Lupu Falcă-Lată, cerând să i se facă dreptate pentru toate necuviințele cu care jupân Rănică Vulpoiul îndrăznise a se purta către soția și către copiii d-sale. Apoi se arată cu plângere tot împotriva lui aprodul³ Potaie Du-lău și medelnicerul⁴ Urechilă Iepuraș; dar cel care din toți zbiera mai tare și mai fără de șir era chiar Măgărilă vechilul⁵, pe care îl alesese de avocat dobitoacele cele mai puține la minte.

1. jalbă — (pop.) plângere.

2. vornic — (arh.) marele dregător însărcinat cu supravegherea curții, a treburilor interne ale țării, având atribuții judecătorești.

3. aprod — (arh.) dregătorul curții domnești cu atribuții (administrative, fiscale, juridice).

4. medelnicer — (arh.) boierul care turna domnului apă ca să se spele pe mâini, puneă sarea și servea bucatele.

5. vâtaf — (arh.) supraveghetorul slugilor de la curtea unui boier.

Îndată însă ce toți aceștia își sfârșiră pârlile¹ și jeluirile lor, vătaful Bursucel, ca o rudă bună, începu să apere cu vorba pe verișorul său Vulpoiul și p-aci era să-l scape de orice osândă, când deodată se răpezi în mijlocul adunării, cu penile și cu creasta zbârlite, vestitul logofăt² Cucurigu Cocos, carele, în gura mare, declară tuturor că jupânul Rănică i-a fost ucis pe pruncii și pe pruncele d-sale:

1. pârlă — reclamație.

2. logofăt — (arh.) mare dregător în ierarhia boierilor.

— Împărate!—striga Cucurigu—fă dreptate celui mai nefericit dintre Cocoși. Cocoana Cloșcă, soția mea, scosese o spuză¹, o mândrețe de puișori și cu toții împreună trăiam noi norociți², sub paza câtorva dulăi din cei mai voinici. Dar, într-o zi, mișelul acela de Rănică veni în bătătură la noi, îmbrăcat cu o rasă călugărească și prefăcându-se că învață pe dinafară porunca măriei-tale, ca s-o aibă în veci aminte. Noi, biet, amăgindu-ne de haina lui cea mincinoasă, nu ne-am temut de dânsul, ci am urmat a colinda d-a lungul gardului, ba chiar și de a rătăci prin bălării, departe de paznicii noștri. Atunci, vai! vicleanul, îndată ce ne simți fără de apărare, dete năvală printre sărmanii puișorii mei și pe câți dintr-înșii apucă, pe toți îi sugrumă. Iată, privește: puica mea cea mai iubită zace aici moartă dinaintea măriei-tale și eu, mărite împărate, cu lacrimile în ochi cer să mi se facă dreptate!

1. spuză—(fig.) număr foarte mare, mulțime.

2. norocit—(pop.) fericit.

G. Dem. Teodorescu

VITEAZUL CU MÂNA DE AUR

ISBN: 978-973-128-982-3

9 789731 289823

www.edituracorint.ro

corint junior